

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA
HNS**

Tel: 4569 536

Fax: 4569 473

e-mail: klubhns@sabor.hr

Zagreb, 11. listopada 2006.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o dopuni Zakona o srednjem školstvu

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske, članka 129. Poslovnika Hrvatskog sabora, Klub zastupnika HNS podnosi Prijedlog zakona o dopuni Zakona o srednjem školstvu

U postupku donošenja Zakona potrebna objašnjenja i obrazloženja na sjednicama Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela davati će zastupnici Vesna Pusić, Dragutin Lesar, Jozo Radoš i Zlatko Koračević.

Predsjednik

Dragutin Lesar

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O SREDNJEM ŠKOLSTVU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Hrvatska narodna stranka konstantno ističe obrazovanje kao jednu od najvažnijih tema razvoja, kako našeg društva, tako i gospodarstva te jačanja institucija. Posljednjih godina doneseni su brojni programi i strategije, čija je deklarativna namjera poboljšanje kvalitete obrazovnog sustava kroz velika ulaganja u školstvo. Posljednja najava odnosi se na prijedlog obvezatnog srednjeg školstva, odnosno pohađanja srednje škole. Ovakav potez bio bi hvale vrijedan kada bi bio argumentiran i kada bi vodio računa o svim aspektima takve odluke. Nigdje se ne spominje, već dugo prisutan, problem troškova prijevoza za srednjoškolce. U Republici Hrvatskoj srednju školu pohađa 191.825 učenika. Većina ih do škole putuje javnim gradskim ili prigradskim prijevozom i sami snose teret putovanja. Riječ je o znatnim izdacima, koji mogu iznositi i do 15% prosječne plaće u Republici Hrvatskoj, pogotovo za obitelji s dvoje ili više učenika. Cijena mjesečne pokazne karte za učenike Grada Zagreba, do nedavno je, primjerice, bila 60 kn a za prigradsko područje 195 kn kao što je prikazano i u tablici:

Tablica 1

GRAD	Cijena mjesečne učeničke karte za područje grada	Cijena mjesečne učeničke karte za prigradsko područje
Zagreb (do nedavno)	60 kn	195 kn
Dubrovnik	80 kn	90 kn – 280 kn
Pula	95 kn	150 kn – 200 kn
Split	100 kn	150 kn
Zadar	110 kn	210 kn – 470 kn
Osijek	110 kn	120 kn – 460 kn
Rijeka	112 kn	151 kn – 267 kn

Tablica 2

GRAD	Minimalna cijena mjesečne učeničke karte; kilometraž/ cijena	Maksimalna cijena mjesečne učeničke karte; kilometraž/ cijena
Čakovec	0 – 5 km / 230 kn	26 – 30 km / 644 kn
Karlovac	0 – 5 km / 272 kn	26 – 30 km / 530 kn
Našice	0 – 5 km / 274 kn	26 -30 km / 538 kn

U Tablici 1 su prikazane cijene gradskog i prigradskog područja, ovisno o tarifnim zonama, dok su u Tablici 2 cijene određene prema kilometraži, odnosno udaljenosti naselja. Vidljivo je da se cijene kreću od 60 kn za gradsku mjesečnu kartu do visokih 644 kn za prigradsku mjesečnu kartu. Nije teško izračunati o kakvom je financijskom opterećenju riječ, pogotovo za obitelji s više djece. Uvođenjem obveznog srednjeg školstva, *de facto* se uvodi obvezatno financijsko opterećenje dok se, s druge strane, ne jamči nikakvo ulaganje u sam obrazovni sustav niti prateću logistiku. Obrazovanje i dalje ostaje luksuz, a roditelji su prisiljeni podizati nepovoljne kredite da bi svojoj djeci mogli pružiti kvalitetan temelj za samostalni život – obrazovanje. Pri tome na odmet nije spomenuti ni to da će obavezno srednjoškolsko obrazovanje najviše pogoditi upravo one roditelje koji svoju djecu ne bi upućivali u srednje škole upravo zbog materijalnih razloga, što znači da oni neće moći podnijeti ovu obvezu koju im nameće država.

Financiranjem prijevoza za učenike srednjih škola Republika Hrvatske napravila bi iskorak u svojoj politici poticanja obrazovanja i na adekvatan način pokazala da je ulaganje u obrazovanje i znanje isplativo ulaganje. Prijevoz za učenike osnovnih škola, prema zakonu, financiraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prijevoz za učenike srednjih škola financiraju roditelji, skrbnici ili učenici sami. Obzirom da je osnovno školstvo obvezno, logično je i pravično da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave snose troškove prijevoza. Analogno tome, uvođenjem obveznog srednjoškolskog obrazovanja trebala bi se državi propisati obveza financiranja srednjoškolaca. U međuvremenu roditelji 191.825 učenika srednjih škola i dalje će svaki mjesec izdvajati nekoliko stotina kuna da bi omogućili svojem djetetu da putuje u školu i natrag kući. Financiranjem prijevoza za učenike srednjih škola, na teret državnog proračuna, olakšao bi se financijski teret brojnim obiteljima a učinak bi se itekako osjetio na kućnom budžetu i standardu građana, odnosno učenika i njihovih obitelji.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona u proračunu Republike Hrvatske trebala bi se osigurati sredstva u visini od oko 200.000.000 kuna godišnje.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O SREDNJEM ŠKOLSTVU

Članak 1.

U Zakonu o srednjem školstvu («Narodne novine» 69/03. i 81/05.) u Članku 87. stavak 2. dodaje se podstavak 10. koji glasi: «- prijevoz učenika.»

Dotadašnji podstavci 10. i 11. postaju podstavci 11. i 12.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od objave u «Narodnim novinama».

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovim člankom propisuje se obveza države da financira prijevoz učenika srednjih škola, na način da se u državnom proračunu osiguraju potrebna sredstva.

Članak 2.

Ovim člankom određuje se stupanje na snagu zakona.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 87.

(1) Sredstva za financiranje javnih potreba u srednjem školstvu osiguravaju se državnim proračunom i proračunom županije, odnosno Grada Zagreba.

(2) U državnom proračunu osiguravaju se sredstva za:

- plaće zaposlenika za ostvarivanje redovitoga nastavnog programa srednje škole,
- naknade zaposlenika srednje škole utvrđene kolektivnim ugovorom,
- stručno usavršavanje nastavnika i stručnih suradnika,
- povećane troškove školovanja učenika na jeziku i pismu nacionalnih manjina,
- programe za rad s darovitim učenicima,
- programe informatizacije srednjeg školstva,
- programe opremanja školskih knjižnica,
- povećane troškove školovanja učenika s teškoćama u razvoju,
- sufinanciranje programa privatnog školstva,
- kapitalne projekte izgradnje utvrđene posebnim dijelom Državnog proračuna za 2001. godinu razdjelom 0.80 - glava XX. do njihove potpune funkcionalnosti te kapitalnu izgradnju školskog prostora i opreme prema kriterijima i mjerilima za osiguranje minimalnog financijskog standarda srednjeg školstva,
- druge programe od zajedničkog interesa za djelatnost srednjeg školstva (sustav informiranja, stručno-pedagoški časopisi, stručne knjige, programi ustanova i stručnih udruga, obljetnice i manifestacije te programi izvannastavnih aktivnosti).

(3) U proračunu županije, odnosno Grada Zagreba osiguravaju se sredstva za:

- investicijsko održavanje školskog prostora, opreme i nastavnih sredstava i pomagala,
- nabavu školske opreme, nastavnih sredstava i pomagala,
- materijalne troškove srednje škole,
- prijevoz zaposlenika srednje škole,
- potpore za sufinanciranje smještaja i prehrane učenika u učeničkim domovima,
- kapitalnu izgradnju školskog prostora i opreme prema standardima i normativima koje utvrđuje ministar.

(4) Vlada Republike Hrvatske svake godine, istodobno kada utvrđuje prijedlog državnog proračuna utvrđuje kriterije i mjerila za osiguravanje minimalnog financijskog standarda radi ostvarivanja javnih potreba prema stavku 2. i 3. ovoga članka i odredbama članka 86. ovoga Zakona.